

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 15 Września r. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

Moskwa dnia 30 sierpnia.

(z Ruskiego Inwalida.)

NAYJAŚNIEJSI CESARSTWO ICHMOŚĆ, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA TRONU i ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI Wielkie Xieźniczki MARYA i OLGA NIKOLAJEWNY, dnia 28 b. m. raczyli przejechać do daczey E. S. Hrabianki Orłówny-Czesmeńskiej.

28, 29, 30 i 31 dni, przeznaczone na odpoczynek.

ICH CESARSKIE MOŚCI znajdują się w pożądanym stanie zdrowia.

Dnia dzisiejszego NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGO MOŚĆ raczył oglądać moskiewski korpus kadecki i oddział sierot wojskowych. Oba te zakłady zasłużyły na Wysoką JEGO CESARSKIEJ MOŚCI pochwałę.

Z przyczyny niepogody parada zmiany straży odbyła się bez ceremonii.

Mowa miana przy Wysokiem weyściu do Soboru Wniebowzięcia, na Świętą Koronacyą i Namaszczenie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOLAJA PAWEŁOWICZA, SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, przez Członka Synodu Filareta, Arcybiskupa Moskiewskiego, dnia 22 sierpnia 1826 roku.

NAYPRAWOWIERNIEJSZY MONARCHO! Spełnia się nakoniec oczekiwanie Rossyi. Już u drzwi Świątyni, w której od wieków zachowane jest dla Ciebie, Twój dziedziczne poświęcenie.

Niecierpliwość życzeń wiernych poddanych odważyłaby się zapytać: dla czegoś odwlekał? jeślibyśmy nie wiedzieli, że, jak obcene uroczyste przyście Twoje jest nam radością, tak i poprzednicza zwłoka Twoja była dla nas dobrodziejstwem. Nie śpieszyłeś objawić nam Swojej stawy, dla tego, żeś śpieszył ugruntować nasze bezpieczeństwo. Ty przychodzisz nakoniec, jako MONARCHA, nie tylko odziedziczony przez Ciebie, lecz i przez Ciebie zbawionego Państwa.

Nie wzruszają przy tym ducha TWOJEGO dolegliwe przypomnienia? — Niech nie będzie — I łagodny Dawid miał Joaba i Semeja (3 Król 11. 5—8) nie dziw, że miał ich i ALEXANDER Błogosławiony. Za panowania Dawida rozkrzewiły się te chwasty, a następcy jego dostało się oczyszczać z nich ziemię Izraela: cóż więc, jeżeli i Następcy ALEXANDRA przypadł ten los Salomona? — Trudny początek panowania, tym rychley pokazuje narodowi, czém Bóg udarował go w Salomonie.

Nic, nie niechay nie przeszkadza świętey radości Twojej i naszej! Król rozraduje się w Panu. Synowie Syonu rozradują się w Królu swoim. I zacznie całe mnóstwo chwalić Boga; błogosławiony postępy Królu w imię Pańskie! Powszechna radość, zapalając serca, niech utworzy z nich jedno kadzidło przed Bogiem, aby wzniesć wonność Twojego serca, niech znidzie błoga opieka Króla Królujących, na Ciebie i Twoje Państwo.

Wniydz od Boga wybrany, i od Boga na Następce przeznaczony, CESARZU PANIE; znamionami wielkości przyohlecz przymioty prawdziwey wielkości, Najsłodsze Namaszczenie niech zabezpiecza to wszystko, poświęceniem wewnętrznym i widocznym, długotrwałem i wiecznem.

St. Petersburg d. 4 września.

(z Gazety Senackiey.)

Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane w roku bieżącym:

D. 1 sierpnia, prezydent cywilney izby tauryckiey, radca kollegialny Mejer, na własną prośbę, dla chorowitego stanu, zupełnie od służby uwolniony, a ze względów naymilszyszych na nienaganą służbę przez lat 45, otrzymał w pensyi dożywotniey pobieraną dotąd, po 2500 rubli na rok w zupełności; na jego zaś miejsce prezydentem izby mianowany radca stanu Szczerbaczew.

Ze względu na zaświadczenie ministra narodowego oświecenia, o zasługach kommissantów moskiewskiego uniwersytetu, moskiewskiego kupca iszey gildy Wilhelma Rosensztraucha i xięgarza ryskiego Jana Hartmana, nayłaskawiey są oni mianowani radcami handlowymi.

D. 3 sierpnia, radca kancelaryi handlowego banku Państwa, radca kollegialny Darhomyzski przyłączony do heroldyi.

D. 5 sierpnia, na podanie centralnego komitetu o udzieleniu pomocy zniszczonym przez powódź St. Petersburga i po uznaniu przez komitet ministrów godnymi, nayłaskawiey mianowani: odstawny podpółkownik Alexander Lwow, radcą kollegialnym, radcy honorowi: radca rządu gubernialnego sanktpetersburskiego Wasilewski, sprawnik ziemski sanktpetersburski Franken i niebędący w służbie Kotokołow podniesieni do 8mej klasy.

D. 7 sierpnia, dyrektor szkoły jarosławskiej wyższych nauk demidowskiej, radca stanu Maykow, na własną prośbę uwolniony od tego obowiązku.

D. 12 sierpnia, znajdujący się przy twierdzy sankt-petersburskiej dozorca aleksiejewskiego rawelinu, radca kollegialny, Lilienanker, nayłaskawiey podniesiony do 5tej klasy.

D. 13 sierpnia, na zaświadczenie N. CESARZOWEY JEYMOŚCI MARYI FEDOROWNY, nayłaskawiey mianowani: główny dezorca sanktpetersburskiego domu wychowania Giec i pomocnik inspektora szpitala golicyńskiego w Moskwie, sztablslekarz Dawydow, radcami stanu; zarządzający Horenowskim majątkiem domu wychowania, gdzie są osiedleni wychowawcy tego domu, odstawny kapitan Lode i radcy honorowi: domu moskiewskiego szpitala chorych ubogich Keller, tudzież ekonom i buchalter publicznego szpitala golicyńskiego w Moskwie Ginger, assesorami kollegialnymi.

Radca honorowy Rudniew, w nagrodę 45tniey nienaganney służby, z której uwalnia się na własną prośbę, dla starości i słabości zdrowia, z naymilszyszych względów naznaczoną ma pensyą dożywotnią po 340 rubli na rok.

D. 15 sierpnia, radca tajny, Szczerbinin, gubernator cywilny sanktpetersburski nayłaskawiey przeznaczony do zasiadania w Rządzącym Senacie, i do naznaczenia nowego gubernatora, podawnemu zarządzać guberniją.

Radca honorowy, Poltkowski, zostający w centralnym komitecie ministeryum spraw wewnętrznych, w nagrodę prac podjętych w komitecie centralnym wspomoczenia zruynowanych przez po-

wodź St. Petersburga, mianowany asesorem kollegialnym.

D. 20 sierpnia, leytnant Hrabia *Tolstoy*, uwolniony z floty w 1804 roku, a teraz zostający w służbie przy CESARSKIEJ akademii sztuków, ze względu na zostawanie jego przez lat 20 w jednej randze i na przyniesienie dziełami jego zasługi w sztukach pięknych, najłaskawiej mianowany, bez przykładu dla drugich, radcą dworu.

D. 21 sierpnia, radca stanu, *Swinin*, pomocnik sekretarza stanu, wyniesiony na rzeczywistego radcę stanu.

— *Dnia 22 sierpnia.* —

Radca stanu *Pejker*, sprawujący obowiązki ober-prokurora w departamencie rozgraniczenia, mianowany ober-prokuratorem.

Radca kollegialny *Niejetow*, architekt należący do etatu rządu pałacowego w Carskim-Siele, mianowany radcą stanu.

Radca kollegialny Xiażę *Dymitr Chilkow*, mianowany radcą stanu.

Radca kollegialny, *Skassi*, należący do ministerium stosunków zewnętrznych, mianowany radcą stanu.

Radca kollegialny, *Balsz*, należący do kollegium stosunków zewnętrznych mianowany radcą stanu.

Zostający w pocztamcie moskiewskim: radcy kollegialni: *Kluczarew*, *Odincow* i *Leneker* mianowani radcami stanu; radcy honorowi: *Parajew*, *Zarow*, *Rudin*, *Makarow*, *Minderer*, *Grozdown* i *Strojew*, podniesieni na asesorów kollegialnych.

Radca dworu, *Iljin*, pomocnik rządcy kancelaryi J. C. W. Jenerała Feldeceigmeistra, podniesiony do 6tej klasy.

Radca dworu *Bazyli Żukowski*, znajdujący się przy NASTĘPCY, WIELKIM XIĘCIU ALEXANDRZE NIKOLAJEWICZU, mianowany radcą kollegialnym.

Znajdujący się przy komitecie sybirskim mianowani, radca dworu *Wieliczko*, radcą kollegialnym, radca honorowy *Łiepiński*, asesorem kollegialnym.

Kamerher dworu J. C. M. radca dworu Hrabia Alexander *Kuszelew Bezborodko*, podniesiony na radcę kollegialnego.

Były jenerał intendent 2go woyska, rangi 5tej klasy, *Żukowski*, przeznaczony do wewnętrznej administracji prowiantskiej ministerium woyskowego.

Kwatermistrz pólku huzarów gwardyi, 7 klasy, *Tomitow*, podniesiony do 6tej klasy ze starszeństwem i przeznaczony do etatu komissaryatskiego.

Expedytor kapituły orderów rossyjskich radca honorowy *Pozniński*, i radca honorowy *Kiryłow*, sekretarz kantoru intendencji dworu, mianowani asesorami kollegialnymi ze starszeństwem.

Radcy honorowi *Kabanow* i *Podwysocki*, zostający w kancelaryi komitetu ministrów, mianowani asesorami kollegialnymi.

Zwracając uwagę na gorliwą i długą służbę tych urzędników, dla których ukazem z dnia 6 sierpnia 1809 roku, przecięte jest dalsze podnoszenie do rang, i pragnąc bez osłabienia mocy tego prawa, dać im dowód NASZEJ łaskawości na ymłowości wyroczymy:

1) Podnieść z klasy 6tej do 8mej, czyli z radoów honorowych na asesorów kollegialnych, urzędników, którzy znajdują się w obowiązkach ósmey klasy właściwych i wysłużyli bez nagany do dnia dzisiejszego ustawami zakreślone lata.

2) Podnieść z klasy 6tej do 5tej czyli z radców kollegialnych na radców stanu tych urzędników, którzy są w obowiązkach, 5tej klasie właściwych i wysłużyli do dnia dzisiejszego bez nagany lata ustawami zakreślone.

Rządzący Senat, zebrawszy o wszystkich tych urzędnikach wiadomości i przekonawszy się z opisów ich służby o terminie i nienaganności ich służby, uczyni należyte rozporządzenie, zachowując razem w pamięci: 1) że ten jednorazowy wyjątek nie odmienia mocy ukazu z dnia 6 sierpnia 1809 roku, 2) Nie łącząc do teraźniejszego podniesienia urzę-

dników, zostających pod sądem i śledztwem, aż się oni zupełnie nie usprawiedliwią. 3) Starszeństwo tych wszystkich, którzy objęci zostaną w tém podniesieniu, liczyć od dnia dzisiejszego. 4) W dalszem ich podnoszeniu zachować się podług praw będących.

Po rozpatrzeniu przełożenia, od Naywyższego Sądu Kryminalnego NAM podanego, Ukazem 10 lipca roku teraźniejszego, do tegoż Sądu wydanym, złagodiliśmy już przeznaczone dla przestępców Państwa kary. Z uczuć miłosierdzia pragnąc w tym dniu dla NAS i dla Rossyi uroczyście, więcej jeszcze złagodzić los tych przestępców, Rozkazujemy: osądzonych do robót ciężkich na całe życie: *Trubeckiego*, *Oboleńskiego*, *Borysowa 2go*, *Borysowa 1go*, *Horbaczewskiego*, *Spiridowa*, *Borjatyńskiego*, *Jakubowicza*, *Podźip* byłego podpółkownika, *Artamona Murawjewa*, *Wadkowskiego*, *Beczastowa*, *Dawydowa*, *Juszniewskiego*, *Andrejewicza 2go*, *Puszczyna*, *Pestowa*, *Arbużowa*, *Zawaliszyna*, *Powalo-Szwękowski*, *Panowa 2go*, *Suthofa*, *Szczepina-Rostowskiego*, *Diwowa*, *Nikołaja Bestużewa* i *Michała Bestużewa*, zostawić w robotach ciężkich przez lat dwadzieścia. Skazanych do robót ciężkich na lat dwadzieścia: *Macieja Murawjewa-Apostola*, *Kiuchelbekera*, *Alexandra Bestużewa*, *Nicetę Murawjewa*, *Wołkońskiego*, *Jakuszki*, *Tintczewa*, *Gromnickiego*, *Kirejewa*, *Krjukowa 2go*, *Lunina*, *Swistunowa*, *Krjukowa 1go*, *Basargina*, *Mithowa*, *Annenkowa*, *Wolfa*, *Iwaszewa*, *Frołowa*, *Torsona*, *Steingela* i *Batenkowa*, zostawić w robotach ciężkich na lat piętnaście. Zestanego do robót ciężkich na lat piętnaście, *Norowa*, zostawić w robotach ciężkich przez lat dziesięć. Osądzonych do robót ciężkich na lat dwanaście: *Muchanowa*, *Fon-Wizina*, *Podźip* byłego sztabs-kapitana, *Faltenberga*, *Iwanowa*, *Mozgana*, *Kornilowicza*, *Lorrera*, *Awramowa*, *Bobriszczewa*, *Puszkina 2go*, *Szimkowa*, *Alexandra Murawjewa*, *Bielajewa 1go*, *Bielajewa 2go*, *Naryszkina* i *Odojewskiego*, zostawić w robotach ciężkich przez lat ośm. Skazanych do robót ciężkich na lat dziesięć: *Hludowa* i *Rozena*, zostawić w robotach ciężkich lat sześć. Skazanych do robót ciężkich na lat ośm, *Repina* i *Kiuchelbekera* byłego leytenanta, zostawić w robotach ciężkich na lat pięć. Skazanego do robót ciężkich na lat pięć *Lublińskiego* zostawić w ciężkich robotach przez lat trzy. Osądzonych do ciężkich robót na dwa lata: *Licharewa*, *Entalcowa*, *Lisowskiego*, *Tyzenhauzena*, *Kriwcowa*, *Tolstowa*, *Czernyszewa*, *Jana Awramowa*, *Zahoreckiego*, *Poliwanowa*, *Czerkasowa*, *Wyhodowskiego* i *Briggona*, zostawić w robotach ciężkich na rok jeden. Po upłynieniu zaś tego terminu, oznaczonego niniejszym ukazem, na przebywanie wyżej pomienionych przestępców w robotach ciężkich, obrócić wszystkich na zaludnienie w Syberyi. Zestanych zaś do Syberyi na zaludnienie bez oznaczenia czasu: *Andrejewa 2go*, *Wedeniapina 1go*, *Krasnokutskiego*, *Czyżowa*, *Golicyna*, *Nazimowa*, *Bobriszczewa-Puszkina 1go*, *Zaikina*, *Furmana*, *Szachowskiego*, *Fochta*, *Mozgalewskiego*, *Szachirewa* i *Wranińskiego*, zostawić na osiedleniu przez lat dwadzieścia.

Dnia 25 sierpnia, radca honorowy, *Turczaninow*, naczelnik oddziału irkuckiego ogólnego rządu gubernialnego, mianowany asesorem kollegialnym.

(Journal de St. Petersburg.)

Przez Ukaz pod d. 22 sierpnia wydany do Kantoru Dworu, NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOSĆ raczył mianować Damami honorowymi NN. CESARZOWYCH, Panie: *Elżbietę Hlebową*, wdowę po Jenerale piechoty; *Xiężnę Natalią Kurakinową*, małżonkę rzeczywistego radcy tajnego; *Xiężnę Katarzynę Dothorukową*, wdowę po rzeczywistym radcy tajnym; *Hrabinią Maryą Koczubejową*, małżonkę rzeczywistego radcy tajnego; *Natalią Pleszczajewą*, wdowę po rzeczywistym radcy tajnym; *Xiężnę Tatianę Golicynową*, żonę Wojennego Jenerała-Gubernatora Moskiewskiego; i *Hrabinią Maryą Tolstową*, żonę Jenerała piechoty.

Przez inny Ukaz teyże daty, Panny Alexandra *Diwowna* i Katarzyna *Watujewna*, Panny honorowe NN. CESARZOWYCH, mianowane zostały Kamer-Freylinami.

Pannami honorowemi NN. CESARZOWYCH mianowane zostały, Xieźniczka Natalia *Golicynówna*, córka JO. X. Wojennego Jenerała-Gubernatora Moskiewskiego; Hrabianka Anna *Totstówna*, córka Jenerała piechoty; Hrabianka Zofija *Stackelberg*, córka Rzeczywistego Radcy tajnego; Xieźniczka Katarzyna *Dolhorukowna*, Anastazja *Sofitykowna*; Xieźniczka *Nadjezda Dolgorukowna*; Elżbieta *Polańska*; Hrabianka Zofia *Laval*; Zofia *Grybojedowna*, Anna *Kotogriwowna*, Xieźniczka Zofia *Urusowna*; Xieźniczka Anna *Bagratiowna*; Alexandra *Paszukowna*; Hrabianka Natalia *Czerniszewowna*; Xieźniczka Elżbieta *Wiazemskaja*; Hrabianka Natalia *Sofohubowna* i Panny Marya *Kożinówna* i Katarzyna *Gresserówna*, siostrzenica Jenerała piechoty Xiecia Wołkońskiego.

Przez reskrypt datowany w Moskwie pod d. 22 sierpnia, N. CESARZOWA MATKA raczyła przyjąć Panią Agrypinę *Zakrewską* do Dam orderu ś. Katarzyny mniejszego Krzyża, i przesłać jej na to znaki.

Akerman, dnia 17 sierpnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

O pięć wiorst od miasta znajduje się źródło tym bardziej zasługujące na uwagę, iż zdaje się rozlewać dokoła chłód i bydlę przyczyną zieleńności, gdy tymczasem cała przestrzeń otaczających ją gruntów, jest spiekła i piaskiem okryta. Miejsce to stało się teraz jedynym celem przechadzek pełnomocników ottomańskich, czasem samych, a najczęściej w licznych orszaku. Zdaje się, iż znajdują w tym miejscu przypomnienie pięknych wieczorów Lewantu.

Od kilku dni kompania wołyżerów pod dyrekcją P. *Clabati* przybyła do naszego miasta. *Hadi* i *Ibrahim Effendi* znajdowali się kilkakrotnie na tém widowisku, i zdawali się bydlę zadowoleni. Z tej okoliczności, miejsca przeznaczone dla PP. Negocjatorów ottomańskich, są obok miejsc zastawionych dla PP. Pełnomocników Rosyjskich. Roznoszą tu napoje chłodzące, a pełnomocnicy tureccy, palą tytuń przez cały czas widowiska. Łulki podają im czybnicy z całym przepychem i wytwornością zwyczajów azjatyckich. Nic bardziej nie uderza, jak ów widok mieszaniny strojów i zbliżenie odmiennych zwyczajów, których różnica zdaje się niknąć na tej zabawie, przez samą tylko uciechę niejako utworzonej.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa d. 22 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Postanowieniem wydanem w Moskwie dnia 1 września (20 sierpnia) raczył N. PAN mianować JX. Jana *Marcellego Gutkowskiego*, Archidyakona Kapituły Metropolitalnej Warszawskiej, Biskupem dycezyi Podlaskiej.

Jeden z rodaków naszych wynalazł *poprawę zegarów astronomicznych*, która osiągnięta została naprzód przez zmniejszenie do najmniejszej ilości *tarcia*; powtóre przez całkowite usunięcie koniecznego dotąd na niektórych punktach w zegarach smarowania. Wynalazek ten został wykonany w modelu przy końcu 1824 roku, a w roku 1825 urzędownie z największą ścisłością aprobowany i uznany.

Szybkobiegacz *Hieronim Pawłowski* pierwszy raz d. 18 b. m. odbył kurs publicznie. Lubo biegł ciągle, tak, że konni jeźdźcy dążący za nim, musieli galopować; jednak czas 35 minut był za nadto krótki; nasz szybkobiegacz spóźnił się o jedną minutę; więcej zatem dokazał, niż *Göhrig*.

Dnia 26 z. m. w Paryżu w konserwatorium Królewskim sztuk i przemysłu, przy rozdawaniu nagród uczniom celującym, otrzymał pierwszą nagrodę 17stoletni Warszawianin, JP. *Rafał Eysenbaum*, biorący nauki we wspomnianej stolicy Francyi.

JW. Maxymilian Hrabia *Fredro* b. jenerał woysk Pol., wraz ze swą małżonką, przybył ze Lwowa do Warszawy.

Kalisz dnia 8 września.

Panna Antonina *Palczewska* i JPP. *Morice* i *Grekowski*, tancerze teatru narodowego, wracając z Paryża do Warszawy, dali nam się widzieć na tutejszey scenie. Odtanńczyli pantomimiczne *pas de deux* i wielkie greckie *pas de trois*. Napróżnobyśmy tu umieszczali pochwały talentu tych tancerzy. Rzęsiste i powtarzane oklaski, licznie bo aż do natłoku, zgromadzonej publiczności, tudzież powszechne życzenia, aby ci tancerze widzieć nam się tutaj jeszcze pozwolili, są najlepszym jego dowodem.

WOLNE MIASTO KRAKOW.

Krakow d. 13 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 11 b. m. obchodzono tu rocznicę oddania rządowi naszemu ustawy konstytucyjney z uroczystością przedmiotowi odpowiadającą.

W dniu 2 b. m. odbyło się w Kościele katedralnym tutejszym żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. JO. Józefa Xiecia *Zajączka*, Namiestnika Królewskiego w Królestwie Polskiem, ze wszelką okazałością, należącą się czci i zasługom Dostojnego Naczelnika rządu. Mszą wielką celebrował JW. JX. *Zglenicki*, Biskup Gortyński, Suffragani i Archidyakon *Krakowski*, po której JW. JX. *Tadeusz* Hrabia *Eubiński*, Prałat Nadworny Oyca S. Audytor sądów Biskupich, miał wymowną pogrzebową mowę.

FRANCYA.

Paryż d. 2 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Kontr-Admirał *de Rigny*, dowódca eskadry naszej w Lewancie, przesał ze *Smyrny* raport Ministrowi morskiemu, obejmujący szczegóły ochronienia wyspy *Tino* od spustoszenia przez okręty Greckie. Skarży się oraz Pan *de Rigny* na Dzienniki Francuzkie, które zawsze piszą o Kapitanach okrętowych Francuzkich, będących w służbie Baszy Egipskiego. Zapewnia uroczyście, iż nawet żaden okręt kupiecki nie podjął się dowozić potrzeb wojennych dla Turków, i że do tąd 4 tylko okręty Francuzkie popłynęły do Morei z potrzebami wojennymi i ludźmi dla Greków. Gniewa go to tém bardziej, iż korsarze Grecy nie przestają napastować okrętów pod banderą Francuzką.

Odebrane tu listy z *Napoli di Romania* donoszą, iż flotty Grecka i Turecka stoją naprzeciw siebie, przy *Samos*.

Od d. 9 do 22 z. m. tutejsze towarzystwo Przyjaciół Greckich otrzymało 45,928 franków, jako to: 10,000 franków przysłano z *Wrocławia* (szósty raz); 4000 franków z *Monasteru*; 6000 fr. z *Lubeki*; 10,000 fr. ze *Sztokolmu* (drugi raz); 1104 fr. z *Mühlheim* i t. d.

Wdowa po Jenerale *Foy*, wywdzięczając się malarzowi nadwornemu, Panu *Gerard*, za zrobienie wizerunku jej męża, przysłała mu w podarunku z biblioteki zmarłego historyjy *Sztuarców* sławnego *Foxa*, z własnoręcznymi notami autora. Oprawa tej książki ma bydlę mistrzowskim dziełem.

— Dnia 4 września. —

(z teyże gazety.)

Posłowie zagraniczni, Nuncjusz Papiezki, Ministrowie, Marszałkowie, Parowie i Deputowani, złożyli wczoray Królowi Jmci hołd uszanowania w *St. Cloud*. Przewodniczył potem Monarcha w Radzie Ministrów, na której się także *Delfin* znajdował.

Tutejszy *Monitor* zawiera następujący artykuł z *Mexyku* pod d. 28 maja: — „Rząd Mexykański, powodowany życzeniem zostawać z Dworem Rzymskim w dobrém porozumieniu, postanowił wysłać do *Rzymu* Posła, aby trwała zgoda między obudwoma Państwami do skutku przy-

wiódł. Ustanowione oraz będą dwie Kommissyje, aby ułożyć dostateczną instrukcyję, od której ten Poseł nie ma odstąpić. Rapport tej Kommissyi do Senatu wniósł następujące przepisy: 1) Religija Rzeczypospolitey jest Katolicko-Rzymsko-Apostolska. Naród opiekuje się nią przez swoje ustawy, i nie dozwala wykonywania innej. 2) Rząd Meksykański użyje wszelkich środków, aby utrzymać i ustalić węzły jedności z Biskupem Rzymskim, którego za głowę całego Kościoła uznaje. 3) Rzeczypospolita, względnie nauki wiary poddaje się Soborom ekumenicznym; lecz wolno jej jest uchylać tych Soborów, co się tycze karności kościelnej, przyjmując lub nie. 4) Kongres jeneralny Meksykański ma wyłączną moc urządzić wykonywanie prawa prezenty w całym kraju Zjednoczonych Stanów Meksyku. 5) Równie ten Kongres zastrzega sobie prawo ustalić i urządzić dochody Kościoła. 6) Arcy-Biskup Meksykański tworzy, łączy, rozdziela, słowem, organizuje pojedyncze dycezyje Biskupie, stosownie do ustanowionych przez Kongres jeneralny cywilnych granic. 7) Ten sam Arcy Biskup, lub w niedostatku jego, najstarszy Biskup kraju, potwierdza wybór Sufraganów. Ci, ze swej strony stwierdzają wybór Arcy-Biskupa. W obudwóch przypadkach ma być o tem Papież zawiadomiony. 8) Wszystkie sprawy kościelne, stosownie do rozkazów przez kościelne prawa i ustawy krajowe przepisanych, ostatecznie kończyć się będą w Rzeczypospolitey. 9) Cudzoziemcy w Rzeczypospolitey nie mogą żadnego poruczonego onym przez mandat aktu, kościelnego sądownictwa wykonywać. 10) Zakony płci obojczy zachowywać będą ściśle reguły swoich zakonów, jak dalece nie sprzeciwiają się ustawom Rzeczypospolitey i ustawom kanonicznym. We wszystkich owych przypadkach, w których dawniej udawały się do zagranicznej Władzy, podlegać będą Arcy-Biskupom. 11) Arcy-Biskup ma moc (której także Biskupom udzielić może), przystąpić do sekularyzacji tych klasztorów płci obojczy, które tego żądać będą. 12) Papież ma być proszony o zwołanie powszechnego Soboru. 13) Rzeczypospolita posyłać będzie Papieżowi rocznie 100,000 pesos (500,000 franków), jako dobrowolną ofiarę na opędzenie wydatków Stolicy Świętej. 14) Mają być z innemi Rzeczami pospolitemi Amerykańskimi rozporządzone układy, dla porozumienia się względem środków tyczących się spraw Kościoła, aby o ile być może jak najsprawniej przełożyć można Jego Świątobliwości plan jednostajny. 15) Rząd Meksykański, co się dotyczy Artyków, względem którychby nie można osiągnąć żadnej jednostajności, osobne wyda rozporządzenia.“

— Dnia 5 —

Dwie wsie w Departamencie *Pas de Calais* stoczyły z sobą bitwę. Przyczyną jej była sprzedaż dóbr zmarłego *Montmorency* jednemu z byłych Adjutantów *Bonapartego*. Chłopi uzbrojeni wystawili na polu szubienicę i przysięgli powiesić każdego, kto by objąć chciał nowe wsi posiadanie. Kilku ludzi zginęło; dokładniejsze szczegóły tego wypadku nie są jeszcze wiadome.

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 21 sierpnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Niejak *Padilla*, officer biorący połowę płacy, zaciągał jeźdźców do oddziału konstytucjonistów, kupił już był za gotowiznę wiele koni, gdy go przytrzymało. Znaleziono przy nim papiery miały skompromitować wiele znakomitych osób.

Sąd kryminalny w *Seville* wydał już wyrok ostateczny na członków byłych Stanów, którzy dnia 10 czerwca 1823 za złożeniem Króla z tronu głosowali. 65 Deputowanych skazał na śmierć i utratę majątku. Minister sprawiedliwości kazał śledzić ukaranych i ich kapitały, a surowo zagroził tym, którzyby osoby ich lub majątki przechowywali.

— Dnia 25 sierpnia. —

(z *też* *gazety*.)

Królestwo Ichmość przybyli d. 11 b. m. do *St. Ildefonse*.

Z powodu odkrytego spisku niejakiego *Padilla*, uwięziono kilku officerów gwardyi. Słychać, iż zachwalec ten namówił już blisko 1500 żołnierzy gwardyi Królewskiej i 500 innych ludzi, a jeden ze spiskowych, aresztowany z innej przyczyny, wyjawiał wszystko podczas badania. Oprócz *Padilla*, znajduje się 29 współników jego w więzieniu.

Od niejakiego czasu mówią tu głośno o przywróceniu Inkwizycyi.

W obwieszczeniu policyjnym, wydanem na początku b. m. w prowincyi Walencyi, wyrażono, iż gdy połączone usiłowania wojska liniowego i ochotników Royalistowskich, nie zdołały dotąd zniszczyć bandy rozbójników, snujące się w okolicach *Alcira* i *Xativa*, przeto obiecuje się 2000 realów nagrody temu, kto by wydał hersztą jej zwanego *el Gato*, a 500 realów temu, kto by przystawił jednego ze współników jego.

— Dnia 25 sierpnia. —

(z *Monitora Warszawskiego*.)

Król Pan nasz raczył przesłać swojemu pierwszemu Sekretarzowi stanu, Prezesowi Rady ministrów, następujący edykt:

„Ogłoszenie systematu rządu reprezentacyjnego w Portugalii, mogło być naruszyć spokojność publiczną w sąsiednim kraju, w kraju takim, który, ledwie-có wynurzony z zamieszek, nie ożywiałyby się jeszcze najszlachetniejszą i nyczystsza godnością. Ale w Hiszpanii, tylko mała liczba osób, może w cieniach, śmie rościć nadzieję odmiany dawnego rządu; opinia bowiem publiczna objawiła się już w takim sposobie, że wszystkim jest znana. Ten nowy dowód wierności mych ludów, zniewala mnie oświadczyć im moje uczucia, których jedynym przedmiotem jest zachowanie ich religii; ich ustaw; te zawsze dodawały blasku Hiszpanii; bez nich Hiszpania musiałaby zostać łupem demokracji i bezrządu, jak nas już o tem i doświadczenie przekonało.

„Niech jakiegokolwiek będą stan i instytucye obcych nam krajów, my będziemy się rządzić naszymi; a ja, jako oyciec mych ludów, wysłucham raczej pokornego głosu niezmiernie większości wiernych i użytecznych oyczyńskich synów, niż zachwałych wrzasków nielicznej a niepowsięgionnej tłuszczy, co może pragnie odnowić zdarzenia, których nie chcę wspominać.

„Ogłoszwszy na d. 19 kwietnia r. z. moje postanowienie królewskie, w którym, z przekonania, że nasze stare prawodawstwo najłatwiej potrafi zachować nam czystość świętej wiary i wzajemnych praw oycowskiej władzy i dzieciennego poddaństwa, praw najwyższych obyczajom, zwyczajom i wychowaniu Hiszpanów. Osądziłem za rzecz słuszną oświadczyć, że nigdy nie wprowadzę najmniejszych zmiany w prawym kształcie mojego rządu; że nie dozwolę wprowadzenia izb lub innych instytucy jakiegokolwiek nazwiska; pozostaje mi zapewnić wszystkich mieszkańców w krajach mojemu panowaniu podległych, że godnie odpowiem ich prawości, strzegąc wykonania ustaw karzących tych tylko, którzy je łamią, czuwających zaś nad tymi, którzy je dochowują; że pragnę widzieć wszystkich Hiszpanów zjednoczonych sercem, życzeniami i zdaniem, poniosę moją opiekę każdemu posłusznemu prawom. Okażę się nieugiętym dla wszystkich którzyby swojej oyczyźnie prawa chcieli nadawać.

„Umyśliłem przeto aby wyż wzmiankowane postanowienie zostało nanowo ogłoszone władzom, trybunałom i urzędnikom publicznym; i zalecam wszystkim urzędom bezstronną i ścisłą sprawiedliwość, która jest najsławniejszą ręką i szczęściem narodów, i najsławniejszym wynagrodzeniem ich wierności.

„Wszystcy mają niniejsze postanowienie wyrozumieć, i przedsięwziąć co należy do jego ogłoszenia i wykonania.“

DODATEK

Wilno dnia 15 Września r. e. 1826 Roku.

Podpisano ręką Króla Jmci, w pałacu d. 15 sierpnia 1826 r.

Kontrasygnował Xiążę *Infantado*.

W dzień ogłoszenia, przez urzędową gazetę, powyższego aktu, Xiążę *Infantado* przedstawił na piśmie Królowi Jmci swoją dymisyję. Król odebrał papier nie oświadczając czy przyjmie ją lub nie; lecz w wieczór rozkazał wezwać ministra morskiego P. Salazar, i podyktował mu co następuje:

„Zezwoliwszy na prośbę Xięcia *Infantado* o uwolnienie go od obowiązków mojego Sekretarza stanu, a będąc zupełnie zadowolonym gorliwością z jaką mi służył, mianowałem na tymczasowe jego zastępstwo Radcę stanu D. Manuela Gonzalez *Salmon*. Postanowienie to ma być wyrozumiane i t. d.

A. D. Ludwik de Salazar.

P R U S S Y.

Berlin d. 6 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Monarcha nasz odprawiawszy dnia 1 i 2 b. m. przegląd 1go korpusu wojska w *Królewcu*, nazajutrz po nabożeństwie w tamecznym kościele zamkowym, wyjechał przez *Malborg* do *Stargardu* w *Pomeranii*, dla odprawienia przeglądu 2go korpusu.

A N G L I A.

Londyn dnia 2 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Onegdy były pokoje u Króla Jmci w zamku *Windsor*; Pan *Gallatin*, nowy poseł Zjednoczonych Stanów północnej Ameryki, miał pierwsze posłuchanie u Monarchy.

Niedawno odprawiła się w wydziale spraw zagranicznych rada gabinetowa, która trwała od godziny 3ciej do 6tej po południu, i na której znajdowali się: Lord Kanclerz, Xiążę *Wellington*, Hrabia *Liverpool*, Panowie *Peel*, *Cannings*, *Robinson*, *Wynn*, *Huskisson* i t. d.

Dnia 17 czerwca dało się uczuć dwukrotnie mocne trzęsienie ziemi w *Bagota*. Wiele domów w tém mieście, a zwłaszcza kościołów, zostało uszkodzonych, a mieszkańcy schronili się w pole za miasto, gdzie pod namiotami mieszkają.

— Dnia 3 września. —

(z teyże gazety.)

Gazeta *Morning Chronicle* pisze: „Podróż Pana *Canning* do *Paryża* dla odwiedzenia Lorda *Granville*, przyjaciela swego, została odłożoną, jeśli nie zupełnie zaniechaną. Smutny stan północnych prowincyj naszych zatrzyma Pana *Canning* w *Londynie*, lub w okolicach tey stolicy.“

Dowiadujemy się, iż oddawna posłane z Anglii działa przeznaczone dla Grecyi, przybyły szczęśliwie na miejsce.

Słychać, iż Xiążę *Wellington* uda się w szczególném zleceniu do *Madrytu*.

Stan rzeczy w Irlandyi zaczyna być nader zatrważającym. Lud w *Cashel* publicznie oświadczył, iż jeśli nie otrzyma wsparcia, gwałtem zabierać będzie żywność. W *Cohar* pospólstwo napadło na dom pewnego szlachcica, który zgłodził ludziami kazał dać chleba, a przez to ich ułagodził. Jakiż będzie los tych nieszczęśliwych, gdy zima nastąpi?

Donoszą z *Kalkuty*, iż Jenerał *Campbell* i Kommissarz *Robertson* przybyli tam na statku parowym *Entreprise*. Przywieziono tam już 500,000 funtów szterl: (20 milionów zł: Pol.), które *Birmani* zapłacili. Wypłata drugiej podobney ilości miała nastąpić d. 4 czerwca.

— Dnia 5. —

Tutejsza Gazeta *Times* czyni nadzieję, iż na przyszłym posiedzeniu Parlamentu podany

dzie wnioszek, aby wszelkie gatunki zboża, a w szczególności pszenicę, za opłatą cła po 12 lub 13 szyllingów od kwarteru (półtrzecia korca miary Polskiej) wolno było wprowadzać z zagranicy do portów Angielskich.

Rachują, iż przeszło 20 milionów kwarterów owsa wychodzi na potrzebę krajową w Anglii. Przypuściwszy więc, iż przez nieurodzay zbiór owsa zmniejszył się 5tą częścią, potrzebowaliby dowozu zza granicy 4 miliony kwarterów.

Lord *Cochrane* znajdował się jeszcze d. 11 lipca z swoim długim statkiem parowym w *Cagliari*.

Ze wszystkich jarmarków na świecie, jest bez wątpienia jarmark w *Portobello*, w *Kolumbii*, największy; jest to główny skład handlu Europy i Ameryki. Trwa on dni 30. Zjazd jest tak wielki, że za naim jednego pokoju płać po 1000 dolarów; a większe pomieszkania po 3 do 4000 dolarów. Sztaby złota i srebra leżą tam kupami po ulicach, po groblach i na rynku; każdemu wolno przypatrywać się mnóstwu złota, drogich kamieni i innych towarów; a jednak nie słychać o kradzieży. W czasie, kiedy nie ma zjazdu, panuje głęboka cisłość.

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski w mieście powiatowym *Telszech* złożony, po spełnioney rezolucyi i po zapisaney amissyi na niejawiących swoje stosunki do funduszu JP. Franciszka Sokółowskiego, dekretami 9 julii i 25 augusta niniejszego roku zapadłemi, przez publiczną aukcyą sposobem licytacy, po niedopełnieniu warunków pierwszego wyroku, domowstwa na placu po rochitańskim JP. Sokółowskiego w miasteczku *Worniach* exystującego, wyprzedać postanowił, życzący rzeczzone domowstwo nabyć, raczą w dniach 4, 5 i 6 miesiąca 8bra 1826 r. do miasta *Telsz* przybyć i w obecności Sądu lokatorskiego zaliczować, od jakiego obrzędu żydzi wyłączają się, z powodu wybywającego się domowstwa leżącego blisko kościoła Katedralnego *Wornieńskiego*. Dat 1826 augusta 25 dnia.

Józef Danilłowicz Sędz. Ziem. Tel. Exdyw.

Antoni Samowicz Ziem. Tel. Sędz. i Exdyw.

Jan Płatni Sędzia Grodz. Telsz. i Exdyw.

Stanisław Mackiewicz Regent Dekr. Ziem.

Ptu *Telsz*. i Exdywizorski.

2. Niżej podpisana nabyła dom murowany z różnemi przybudowaniami drewnianemi i placem w mieście *Wilnie* na przedmieściu *Snipiskim* ulicy *kalwaryjskiej* pod N. 1080 sytuowany, u Jana oycy, Piotra Chorażego Białostockiego pierwszego Półku i Leonarda synow Syrowiczow, a za tym jeśli by kto mógł mieć jakie piemężne pretensye ku wspomnionym WW. Syrowiczom; upraszam i awizuję, aby woiagu do daty 23 aprila 1827 r. dla odebrania swey należności z dowodami do mnie, niżej podpisaney zgłosili się.

Wileńskiego Kommissariat. Komisioner. 9 klasy Barbara Sklabowska.

Dozwolono drukować dnia 31 sierpnia 1826 roku. Cenzor Ignacy Reszka.

Poprawa omyłki.

W Nrze 110, na stronicy 5ciej, w pierwszej kolumnie, w wierszu siedmiastym od dołu zamiast *nięciata*, poprawić *czola*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora
Andrzej Buchariski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

1 Mikołaj Pomarnacki b. Sędzia, Stanisław Drzewicki b. Pisarz Ziemscy i Romuald Chrzczonowicz Sędzia Grodzki, w niebytności zaś tych Mateusz Romanowicz Ziemski, Karol Kozieł Grodzki Sędziowie i Stanisław Marcinkiewicz Pisarz Grodzki Urzędnicy Ptu Wileńskiego.

Oznajmujemy tym naszym urzędowym obwieszczeniem zjazdowym listem W. JX. Xaweremu Lackiemu, Janowi Dragattowi, Piotrowi Kobylńskiemu albo jego sukcesorom, Stanisławowi i Piotrowi Buynickim, Józefowi Wrzaskowi, Józefowi Jurkiewiczowi i dalszym oraz wszystkim pretensorom i debitorom do funduszu Jana Dragatta pod konkurs idącego zbiegającym się i przynależnym: iż w roku 1826 julii 28 dnia dekretem Ziemskim Wileń. skutkiem uprzednich wyroków, determinując kontynuacją Exdywizyi masy Jana Dragatta, zjazd ad fundum dworku w mieście Wilnie pod Nrem 736 po Konczowskiego dzień 16 augusta terażn. roku przeznaczony został. Gdy w tem terminie z nas wyżej wyrażonych Urzędników dla zatrudnień i różnych zwierzchniczych poleceń komplet sądowy zebrać się i zjechać nie mógł, zatym niniejszym urzędowym obwieszczeniem wszystkie interessowane strony zawiadamiamy, iż od daty podania niniejszego obwieszczenia za niedziel cztery z pomiędzy nas Urzędników w komplecie trzech niezawodnie ad fundum wzmianowanego dworku niegdys Konczowskiego w Wilnie leżącego zjedziemy i takowe Sądownictwo kontynuować i ocześcić konkludować będziemy; do którego izby interessowane strony ze wszelką gotowością przystępowały, ostrzegamy.

Roku 1826 miesiąca 7bra 7go dnia Wozny niżej wyrażony świadczę iż kopie tego obwieszczenia od Urzędników wyżej wyrażonych, WW Xaweremu Xiędzu Lackiemu, Janowi Dragattowi, Józefowi Wrzaskowi oczewisto w ręce w Mieście Wilnie, Piotrowi Kobylńskiemu i jego sukcesorom, Stanisławowi i Piotrowi Buynickim, Józefowi Jurkiewiczowi i dalszym wszystkim pretensorom i debitorom do masy pod konkurs idący należnym, jako niewiadomo o ich mieszkaniu do drzwi Sądowych przybiłem i popodawałem, oraz o niezawodnym zjeździe Sądowym za niedziel cztery od daty podania niniejszego obwieszczenia zawiadomiłem.

Józef Staszkiwicz Wozny Powiatu Wileńskiego.

Roku 1826. miesiąca septembra 7 dnia przed Aktami grodzkimi powiatu Wileńskiego obecnie stanawszy Wozny w górze wyrażony Kellacyą niniejszego obwieszczenia urzędowie zeznał.

Przyjąłem Regent Onufry Horodeński.

1 Niżej podpisany podaje do powszechnej wiadomości. Stosownie do planu 30tej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego w § 10, kolektorowie losy niesprzedane lub nieodmienione powinni w takim czasie do Dyrekcyi loteryi odesłać, aby u niej nayoźniej na dni 3 przed ciągnięciem każdej Klasy znajdowały się. Poźniej bowiem nadesłane na rachunek tego zostaną, na kogo zapisanemi były, w czym żadne usprawiedliwienie przyjęte nie będzie; dla upiknienia zaś nieprzyjemności winni są kolektorowie wyraźnie na kopercie zapisać dzień oddania w Expedycyi na pocztę. Z tego powodu ostrzegam każdego grającego w niniejszą loteryą. aby do dnia 19 tegoż miesiąca były wykupione bilety do 30ej klasy czy to od żydów mających z moim podpi.

sem; lub też ode mnie samego wzięte. Ci którzy się opóźnią, przypiszą sami sobie utratę prawa do tej loteryi: niewykupione bowiem odeszłę nazad do Dyrekcyi, w czym ostrzegając podpisuję się. Jakób Lichtenstein.

1 Niżej podpisany mając od dnia 29 terażniejszego września to jest: od terminu ś. Michała postąpiony w trzyletnią arendowną posesyą domu JO. Xięcia Jenerała Majora i Kawalera Pużyny pod N. 119 przy murach św. Michalskich położony; zawiadamia iż w onym są mieszkania do najęcia jak dla ciągle przebywających w mieście, tak też i przyjezdnych, z zapewnieniem, że lokatorowie i przyjezdni naydą dogodność jak w samych lokacyach, tak i w pomierney cenie.

Teofil Kwiatkowski Radca Honorowy.

3 Minskiej Gubernii Bobruyska Mieyska Kommissya, w skutek Ukazu Minskiego Gubernskiego Rządu dnia 10 julii terażniejszego 1826 roku za N. 18788 dattowanego, ogłasza, że przywilejowane w Mieście Bobruysku Jarmarki, pierwszy na Pokrowy od 1 do 14 8bra, drugi na Trzy Króle od 6 do 20 januaryi, trzeci na S. Mikołaj od 9 do 23 maja, od daty niniejszey, po zatwierdzeniu Gubernskiej Zwierzchności, wznawiają swe exystencye, i kaźden z nich trwać będzie jak wyżej powiedziano po dwa tygodnie. Raczy przeto szanowne kupiectwo i handlowe osoby przybywać do Bobruyska na pomienione Jarmarki, gdzie Kommissya Mieyska Bobruyska wspólnie z kupiectwem tutejszym obowiązują się dołożyć starania o dostarczeniu kram i mieysa na składy za nappomierniejszą cenę i dla mieszkania kwater. Przy tem zawiadamia JPP. Kupców i handlujące osoby, że oprócz przewidującej się pomiędzy swym kupiectwem znaczney handlowey operacyi, dosyć nie mała liczba woysku tu exystujących a osobliwie letnią porą więcey dwudziestu tysięcy bawiących, niezawodnie deklarować może kupcom piękny zbyt towarow i dalszych przedmiotow, a ten pomnożyć i zasilić handle. M. Bobruysk augusta 24 dnia 1826 roku.

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział dóbr Mołowid w Powiecie Słonimskim położonych do zeszłego Józefa Kollezskiego Assessora, i żyjącego Michała Tytularnego Sowietnika Kiersnowskich, należnych, Dekretem Remissyiny Sąd Ziemskiego Słonimskiego na dniu 19 miesiąca 8bra roku 1825 zaferowanym, przeznaczony, po spełnioney już Komportacyi i wymiarze Geometrycznym dóbr, w stosunek wydanego obwieszczenia pod dniem 28 miesiąca augusta terażniejszego roku, dla ostatecznego ukończenia dzieła na dniu 24 miesiąca 7bra terażniejszego roku w zupełnym Komplecie w Majątku Mołowidach znajdować się będzie, i o tym wszystkich pretensorow i kredytorow przez trzykrotną Awizacyą Kuryera Litewskiego zawiadamiając, tychże pretensorow do stanności pod karą rozciągnięcia Amissy wzywa. Datt 1826 roku miesiąca 7bra 2 dnia.

Ignacy Rahoza Sędzia Ziemi Słonimski i Exdywizor.

2 Wyjeżdża za Granicę do Prus do Miasta Memla Wikaryusz Meyszagolski Xiądz Wincenty Borkiewicz, na miesiąc pięć, w interesach familiynych.